Lietas Nr. C28386013
Lietas arhīva Nr. C-3860-13/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 03.decembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese V.Vjatere, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ mazā apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa.

2013.gada 01.augustā /pers. A/ (turpmāk tekstā – Prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ar 2013.gada 08.augusta Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses lēmumu /pers. A/ pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 15.jūnijā Prasītājai ir dzimis dēls /pers. C/. Bērna tēvs ir Atbildētājs. Prasītāja un bērns nedzīvo kopā ar Atbildētāju. Atbildētājs par dēlu nerūpējas, nesniedz dēlam ne finansiālu, ne kādu citu palīdzību. Prasītāja norāda, ka nevar viena pati uzturēt dēlu. uz Prasītājas lūgumiem palīdzēt dēla uzturēšanā Atbildētājs nereaģē.

Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus dēla uzturam Ls 50,00 ik mēnesi, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto uzturlīdzekļu apmēra minimumu mēnesī līdz dēla pilngadībai.

Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179.pantu.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta prasībām 2013.gada 13.augustā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapas. Atbilstoši Civilprocesa likuma $250.^{22}$panta prasībām Atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības. Atbildētājs informēts, ka lietu izskatīs tiesnese V.Vjatere, izskaidrotas noraidījuma tiesības un kārtība.

Pēc prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanas Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, iebildumus nav cēlis, lūgumus nav pieteicis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ievērojot, ka Atbildētājam rakstiski paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2013.gada 3.decembrī un par iespēju saņemt sprieduma norakstu sākot ar minēto datumu, nosūtot paziņojumu uz personas deklarēto dzīvesvietas adresi uzskatāms, ka persona tiesas paziņojumu ir saņēmusi.

Civilprocesa likuma $250.^{18}$ pants nosaka, ka lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma $30.^{3}$ nodaļā „Lietas par maza apmēra prasībām" paredzētos izņēmumus.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Noraidījums tiesnesei līdz nolēmuma pieņemšanai nav iesniegts.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecību norakstiem apstiprināts, ka Prasītāja un Atbildētājs ir nepilngadīgā /pers. C/ vecāki (lietas 10.lapa).

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktā minimālās mēneša darba algas un bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktā minimālās mēneša darba algas.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096 valstī noteikta minimālā mēnešalga Ls 200,00 apmērā, tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma sastāda Ls 50,00 ik mēnesi, bet virs 7 gadu vecuma Ls 60,00 ik mēnesi.

Prasītāja savā prasības pieteikumā lūgusi piedzīt no Atbildētāja līdzekļus dēla /pers. C/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav izvērtējams pušu mantiskais stāvoklis, jo minimālie uzturlīdzekļi ir maksājami neatkarīgi no vecāku mantas stāvokļa.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka /pers. B/ neatkarīgi no viņa mantas un veselības stāvokļa, ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savam dēlam /pers. C/ uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Ņemot vērā minēto, kā arī nepilngadīgā bērna intereses, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi dēla /pers. C/ uzturam Ls 50,00 apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālas mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir pilnībā atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētājas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmajai daļai, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu, prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (50x12=600) un valsts nodeva no minētās summas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu sastāda Ls 90,00.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no Atbildētāja valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,93 apmērā.

Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta nosacījumiem nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 204.^{1} pantu, 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50,00 (piecdesmit lati un 00 santīmi) mēnesī, sākot no 2013.gada 01.augusta līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā tas noteikts 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu Ls 90,00 (deviņdesmit lati un 00 santīmi) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,93 (trīs lati un 93 santīmi) apmērā.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīga pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese V.Vjatere